

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Filipa Dienstbiera a JUDr. Petra Hlušíka v právní věci žalobce: **D. V. M.**, zastoupen Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalované: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 4. 2015, č. j. CPR-9721-3/ČJ-2015-930310-V242, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 6. 2015, č. j. 1 A 33/2015 – 23,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) se žalobce domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalované, kterým žalovaná změnila rozhodnutí Policie ČR, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále také „správní orgán I. stupně“), vydaného ve věci správního vyhoštění dne 3. 3. 2015, č. j. KRPA-817447-22/ČJ-2015-000022. Žalovaná rozhodla, že se podle § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, část výroku správního orgánu I. stupně mění tak, že výrok ve znění „ ... podle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bodu 6 a ust. § 119 odst. 1 písm. c) bodu 1, 2 zák. č. 326/1999 Sb.“ se mění a nově zní: „ ... podle ust. § 119 odst. 1 písm. c) bodu 1, 2 zák. č. 326/1999 Sb.“. Dále výrok ve znění „ ... a stanoví se dobu, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie v délce 3 let“ se mění a nově zní „ ... a stanoví se doba, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie v délce na 2 roky“. Ve zbylé části žalovaná odvoláním napadené rozhodnutí potvrdila.

[2] Žalobce v žalobě namítal, že z napadeného rozhodnutí nevyplývá, na základě jakého důkazu dospěl správní orgán k závěru o době neoprávněného pobytu žalobce. Správní orgán I. stupně i žalovaná vycházely pouze z výpovědi žalobce, která nemohla být bez dalšího rozhodujícím podkladem pro rozhodnutí. Dále namítal nepřiměřenost rozhodnutí o uložení správního vyhoštění, a to zejména pokud jde o zásah do soukromého a rodinného života. Městský soud však žalobu zamítl jako nedůvodnou.

[3] Proti zamítavému rozsudku městského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) dne 30. 6. 2015 blanketní kasační stížností, kterou spojil s návrhem na přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti ve smyslu § 107 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[4] V odůvodnění návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatel uvádí, že jeho individuální zájem na ochraně procesních práv významně převyšuje potenciální újmu, která by mohla vzniknout jiným osobám či potenciální ohrožení důležitého veřejného zájmu. Přiznání odkladného účinku podle stěžovatele nemůže způsobit jakoukoliv újmu třetí osobě. Co se možného rozporu s důležitým veřejným zájmem týče, stěžovatel uznává, že uložení správního vyhoštění může být ve veřejném zájmu. Tento veřejný zájem ovšem podle něj nelze stavět do konfliktu s výše uvedeným zájmem stěžovatele na spravedlivý proces, jelikož zájem jednotlivce spojený se zcela zásadními dopady do stěžovatelova života převyšuje jakýkoliv důležitý veřejný zájem. Svou argumentaci stěžovatel podporuje odkazy na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, kterými byl v jiných obdobných věcech přiznán odkladný účinek kasačních stížností (konkrétně usnesení ze dne 23. 1. 2013, č. j. 6 As 82/2012 – 37, usnesení ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 – 76, a usnesení ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 – 100).

[5] Žalovaná byla vyzvána k vyjádření se k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Této možnosti ovšem nevyužila a k návrhu se nevyjádřila.

II. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[6] Podle § 107 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost nemá odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Odkladný účinek podle § 107 s. ř. s. může být v řízení o kasační stížnosti přiznán a působit nejen ve vztahu k přezkoumávanému rozhodnutí krajského soudu (či jeho části), ale i přímo ve vztahu ke správnímu rozhodnutí (či jeho části), k jehož přezkumu se dotýčné řízení před krajským soudem vedlo (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2005, č. j. 2 Afs 77/2005 - 96, publikované pod č. 786/2006 Sb. NSS).

[7] Možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[8] Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou vždy individuální, závislé na osobě a situaci stěžovatele. K tomu Nejvyšší správní soud uvedl: *„Je-li přezkoumáváno rozhodnutí příslušných správních orgánů o správním vyhoštění, je újma, hrozící stěžovateli z jeho výkonu, zřejmá ze samotné povahy tohoto rozhodnutí. To platí přinejmenším, pokud jde o zajištění práva na spravedlivý proces a práva na respektování soukromého života. K tomu musí soud přiblídnout i tehdy, jestliže stěžovatel v žádosti o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti (§ 107 odst. 1 s. ř. s.) netvrdí konkrétní skutkové okolnosti svého případu ani nenavrhuje důkazy k jejich prokázání.“* (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 – 25, publikované pod č. 3169/2015 Sb. NSS). Pokud jde o splnění druhého zákonného předpokladu, tj. že přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem, soud vychází z povahy věci, z obsahu spisového materiálu, případně z vyjádření účastníků řízení o kasační stížnosti.

[9] V dané věci je dotčeno právo stěžovatele na respektování soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.; dále jen „Úmluva“). Z tohoto ustanovení kromě substantivních negativních a pozitivních závazků vyplývají i závazky procedurální. Zásahy do zájmů chráněných čl. 8 Úmluvy totiž musí vyplývat z rozhodovacího procesu, který je spravedlivý, a poskytuje dostatečný respekt k zájmům vyplývajícím z práva na respektování soukromého a rodinného života (srov. rozsudek velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 10. 5. 2001 ve věci *T. P. a K. M. proti Spojenému království*, č. 28945/95, § 72, či rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 25. 9. 1996 ve věci *Buckley proti Spojenému království*, č. 20348/92, § 76). Osobám, do jejichž práv je v určitém řízení zasazeno, musí být dostatečným způsobem umožněno v tomto řízení chránit své zájmy. V tomto ohledu proto existuje určitá provázanost mezi čl. 8 Úmluvy a zárukami, která garantuje právo na spravedlivý proces dle čl. 6 Úmluvy (viz Kmec, J., Kosař, D., Kratochvíl, J., Bobek, M. *Evropská úmluva o lidských právech. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 887).

[10] Tento pozitivní závazek musel Nejvyšší správní soud vzít v potaz při poměrování újmy, která by mohla stěžovateli vzniknout nepřiznáním odkladného účinku a újmou, která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by k odložení účinků jinak závazného rozhodnutí došlo. Zásah do práv stěžovatele by byl v případě nepřiznání odkladného účinku podstatný, protože by musel opustit území členských států Evropské unie již předtím, než by Nejvyšší správní soud rozhodl o jeho kasační stížnosti. Nemohl by proto náležitě chránit své zájmy díky možnosti vystupovat v řízení osobně, být v kontaktu se svým zástupcem, udělovat mu konkrétní pokyny pro výkon zastoupení apod. (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 – 100). To platí rovněž pro případ dalšího řízení před správním orgánem, pokud by došlo ke zrušení rozhodnutí žalované, což nelze v této fázi ani předjímat, ale ani vyloučit. Naproti tomu nelze dovozovat, že by přiznání odkladného účinku mělo způsobit jakoukoliv újmu jiným osobám. V tomto poměrování proto lze dojít k závěru, že by újma hrozící stěžovateli v důsledku nepřiznání odkladného účinku byla nepoměrně větší, než možná újma hrozící jiným osobám v důsledku jeho přiznání. První kritérium přiznání odkladného účinku je proto splněno.

[11] Pokud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je nutné na jednu misku vah položit zájem stěžovatele na ochraně jeho výše uvedených procesních práv a na druhou misku vah zájem společnosti na ochraně veřejné bezpečnosti a veřejného pořádku. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení je třeba vykládat ústavně konformním způsobem, a proto je třeba za pomoci testu proporcionality poměřovat intenzitu hrozícího zásahu do základního práva svědčícího žalobkyni s intenzitou narušení veřejného zájmu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 – 131, publ. pod č. 1698/2008 Sb. NSS). Jak již bylo výše uvedeno, újma způsobená stěžovateli nepřiznáním odkladného účinku by byla podstatná. Z přezkoumávaného rozhodnutí žalované nevyplývají žádné informace svědčící akutnímu ohrožení veřejného zájmu v důsledku pobytu žalobce na území České republiky a ani k návrhu žalobce žádné takové skutečnosti žalovaná netvrdila. Intenzita narušení veřejného zájmu by proto i vzhledem k předběžné a dočasné povaze přiznání odkladného účinku byla nízká nebo maximálně mírná. Přiznání odkladného účinku proto není v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Tím je splněna druhá podmínka pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[12] Z výše uvedeného tedy vyplývá, že by Nejvyšší správní soud v případě nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti v projednávané věci nectil výše popsany závazek státu umožnit stěžovateli do jejíhož práva na respektování soukromého a rodinného života bylo zasazeno, účinně chránit své zájmy. Pokud by došlo ke správním vyhoštění stěžovatele, jen stěží

by bylo možno hovořit o spravedlivém rozhodování o její kasační stížnosti, které by dostatečně respektovalo zájmy vyplývající z čl. 8 Úmluvy, jak vyžaduje výše citovaná judikatura. Tím ovšem nemá být řečeno, že je třeba přiznávat odkladný účinek všem kasačním stížnostem proti zamítavému rozsudku o žalobě proti rozhodnutí, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí o uložení správního vyhoštění. I zde je třeba zvažovat individuální okolnosti každé konkrétní věci. Současně Nejvyšší správní soud upozorňuje, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutím předběžné povahy a nelze z něj předjímat rozhodnutí o věci samé (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 – 76, publikované pod č. 1072/2007 Sb. NSS).

[13] Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud stěžovateli vyhověl a kasační stížnosti přiznal odkladný účinek. Do rozhodnutí o kasační stížnosti se tak pozastavují účinky rozsudku Městského soudu Praze ze dne 16. 6. 2015, č. j. 1 A 33/2015 – 23, rozhodnutí žalované ze dne 17. 4. 2015, č. j. CPR-9721-3/ČJ-2015-930310-V242, i rozhodnutí Policie ČR, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, odboru cizinecké policie, odd. pobytové kontroly, pátrání a eskort, ze dne 3. 3. 2015, č. j. KRPA-817447-22/ČJ-2015-000022. Soud však připomíná, že může usnesení o přiznání odkladného účinku i bez návrhu usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. července 2015

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu